

ทฤษฎีมีป็นภาษาชาวบ้าน

ประวัติเชฐ์'หัวโขน'

สู่อาชีพฮิต'เมืองโอง'

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี นำโดย **ประนอม คลังทอง** วัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี นำคณะเดินทางไปยังบ้านเลขที่ 76/2 หมู่ 2 ต.หนองปลาหมอ อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี เพื่อเยี่ยมชมการประดิษฐ์ **“หัวโขน”** ของ **ปาวเรศ อินเสวก** และ **อมรเทพ อินเสวก** 2 พี่น้อง ซึ่งแม้จะไม่เคยร่ำเรียนวิชาศิลปะชั้นสูง แต่กลับใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านสร้างผลงานไปตามจินตนาการ ทดลองทำหัวโขนรูปแบบต่างๆ ด้วยความตั้งใจ จนสามารถตกแต่งและสรรค์สร้างรูปหัวโขนออกมาเสร็จสมบูรณ์สวยงาม จำนวน 9 เศียร

“อมรเทพ” ในวัย 43 ปี บอกว่า ก่อนหน้านี้เคยทำงานอยู่บริษัทแห่งหนึ่งมีโอกาสได้ไปเที่ยวกับพี่ชาย ไปพบหัวโขนบรมครู รู้สึกชอบมากในศิลปะและวัฒนธรรมไทย จึงมีแนวคิดอยากลองทำดูบ้าง ต่อมาได้ไปครอบครัวเพื่อจะสร้างทำโขนได้สำเร็จ หลังครอบครัวแล้วได้เริ่มทำหัวโขนกัน ขณะที่ไม่เคยได้ไปเรียนวิชาเหล่านี้มาก่อน แต่ด้วยแรงศรัทธาและแรงบันดาลใจ ทำ

สมชัย พณงาม

อมรเทพ อินเสวก

ประนอม คลังทอง

ปาวเรศ อินเสวก

ด้วยจิตวิญญาณออกมาเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามลักษณะศิลปะไทย

“วิธีการทำไม่ยากและไม่ยากแล้วแต่รูปแบบ ใช้เวลาประมาณ 15-20 วัน บางเศียรใหญ่ยากก็จะทำเป็นเดือน เริ่มจากใช้กระดาษสาปั้นหุ่นทำเป็นโครงพอแห้งได้ที่พอประมาณแล้วจึงใช้ดินสูตรพิเศษมาพอกบริเวณโครงหน้าทิ้งให้แห้ง จากนั้นตกแต่งติดลวดลาย ทำตัวรองพื้นทาบบริเวณใบหน้า ทิ้งไว้ 5-6 ชั่วโมงพอหมาดๆ จึงปิดทองหรือตามลูกค้าสั่ง หลังจากนั้นจึงนำมาประดับลวดลาย ติดเพชรพลอยอย่างประณีต”

“อมรเทพ” ระบุว่า เริ่มทำครั้งแรกจะมีเศียรพอแก่ เศียรพระพิฆเนศ เศียรพระพิราพ เศียรพระยายมราช ราคาตั้งแต่ 10,000-40,000 บาท หรือแล้วแต่ลูกค้าจะมาสั่งตามตกลงกัน โดยเครื่องประดับจำพวกเพชรพลอยที่นำมาตกแต่งได้นำเข้า

มาจากต่างประเทศ เพราะมีความสวยงามแวววาวเวลาประดับบนเศียร ล่าสุดเริ่มนำหัวโขนรูปแบบต่างๆ เผยแพร่ออกตามหน้าเพจและสื่อโซเชียลต่างๆ ได้รับความสนใจและเริ่มมีการติดต่อสั่งทำเข้ามาเรื่อยๆ

ขณะที่ **“ประนอม”** บอกว่า การทำหัวโขนเป็นงานศิลปะชั้นสูง เป็นงานประณีตศิลป์งานช่างหลายแขนงมารวมกัน เป็นงานที่มีความงดงามประณีต แล้วราคาการทำหัวโขนไม่ใช่วัดกันด้วยของที่เป็นมูลค่าทางด้านวัตถุ ที่นี่จะเป็นงานช่างฝีมือพื้นบ้านที่จะวัดกันด้วยฝีมือ ทางสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรีจะสนับสนุนร่วมเป็นแรงบันดาลใจที่จะส่งเสริมสนับสนุนการทำหัวโขนให้เป็นอาชีพที่ขึ้นชื่อของ จ.ราชบุรี ในการนำเรื่องช่างฝีมือการทำหัวโขนไปโชว์ ไปสาธิตในเรื่องภูมิปัญญา ที่งานมหกรรมวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี ซึ่งจะจัดวันที่ 1 ธันวาคมที่จะถึงนี้ โดยจะเชิญทั้ง **“ปาวเรศ”** และ **“อมรเทพ”** ไปร่วมสาธิตการทำหัวโขนด้วย พร้อมทั้งนำไปจำหน่าย จัดแสดงเผยแพร่ให้คนได้รู้จักกับงานช่างฝีมือพื้นบ้านของ อ.บ้านโป่ง

ขณะที่ “ประนอน” บอกว่า การทำหัวโขนเป็นงานศิลปะชั้นสูง เป็นงานประณีตศิลป์งานช่างหลายแขนงมารวมกัน เป็นงานที่มีความงดงามประณีต แล้วราคการทำหัวโขนไม่ใช่วัดกันด้วยของที่เป็นมูลค่าทางด้านวัตถุ ที่นี่จะเป็นงานช่างฝีมือพื้นบ้านที่จะวัดกันด้วยฝีมือ ทางสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรีจะสนับสนุนร่วมเป็นแรงบันดาลใจที่จะส่งเสริมสนับสนุนการทำหัวโขนให้เป็นอาชีพที่ขึ้นชื่อของ จ.ราชบุรี ในการนำเรื่องช่างฝีมือการทำหัวโขนไปโชว์ ไปสาธิตในเรื่องภูมิปัญญา ที่งานมหกรรมวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี ซึ่งจะจัดวันที่ 1 ธันวาคมที่จะถึงนี้ โดยจะเชิญทั้ง “ปาวเรศ” และ “อมรเทพ” ไปร่วมสาธิตการทำหัวโขนด้วย พร้อมทั้งนำไปจำหน่าย จัดแสดงเผยแพร่ให้คนได้รู้จักกับงานช่างฝีมือพื้นบ้านของ อ.บ้านโป่ง

“ในอนาคตจะมีมหกรรมของกลุ่มภาคกลางตะวันตก ได้แก่ จ.ราชบุรี สุพรรณบุรี กาญจนบุรี และ จ.นครปฐม ในเดือนกุมภาพันธ์ 2559 จะได้นำหัวโขนไปจัดแสดง นอกจากนี้ยังจะมีงานฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ในเดือนเมษายน จะเชิญไปจัดแสดงเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของดีเมืองราชบุรีให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นด้วย”

วัฒนธรรมจังหวัดราชบุรีบอกด้วยว่า ล่าสุดกระทรวงวัฒนธรรมได้กำหนดจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมพรรษา 88 พรรษา เป็นกิจกรรมสำคัญ คือการแสดงโขนกลางแปลงพระราชทาน จำนวน 5 องค์ อาทิ กำเนิดทศกัณฐ์ ทศกัณฐ์ลักนางสีดา เป็นต้น ระหว่างวันที่ 11-13 ธันวาคม ณ พระลานหน้าพระที่นั่งอนันตสมาคม

ด้าน “สมชัย พณะงาม” นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หนองปลาหมอกล่าวว่า เห็นดีด้วยที่จะมีการอนุรักษ์ศิลปะไทยเอาไว้ การทำหัวโขนจะได้มีทิศทางการดีขึ้นในการช่วยกันส่งเสริมด้านวัฒนธรรมและอาชีพในท้องถิ่นอนาคต โดย อบต.จะส่งเสริมขึ้นทะเบียนเป็นสินค้าโอท็อปของ ต.หนองปลาหมอ และจะส่งเสริมให้มีการฝึกสอนการทำหัวโขนกับผู้สนใจศิลปะแขนงนี้ ให้กลายเป็นอาชีพเสริมของชาวบ้านในพื้นที่ นอกเหนือจากอาชีพการทำนาได้อีกทางหนึ่งด้วย

พันธุ์ แก้วนุ้ย

